

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

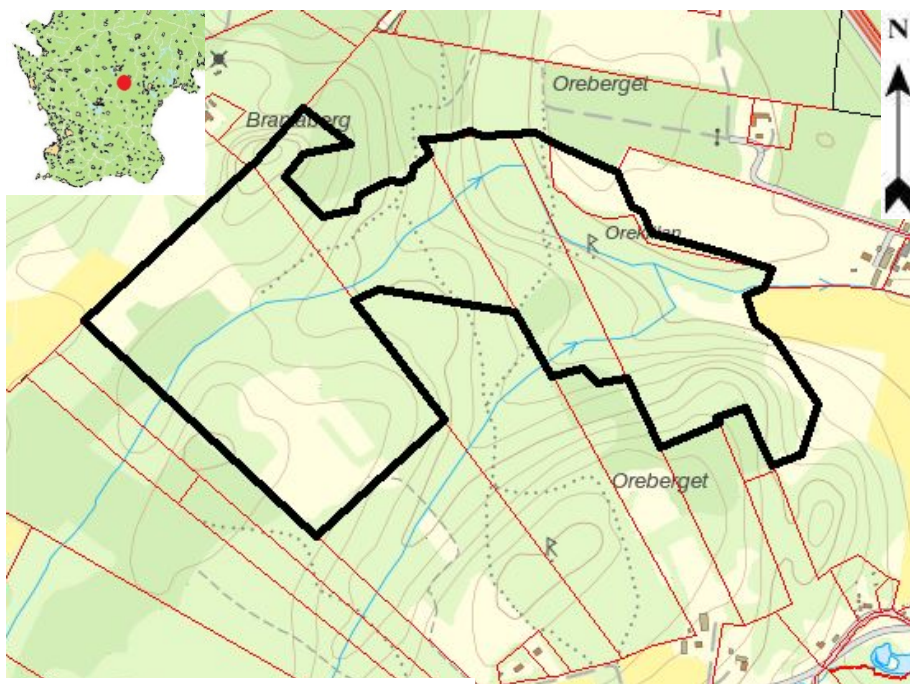
Beslut om bildande av naturreservatet Brantaberg- Oreberget i Hässleholms kommun, Skåne län

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 4).

Skala 1:8 000

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Beslut Brantaberg-Oreberget NR.docx

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	E-post	www
205 15 Malmö	Södergatan 5	010-224 10 00 vx	010-224 11 00	102-2847	skane@lansstyrelsen.se	www.lansstyrelsen.se/skane
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A					

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Brantaberg-Oreberget
Kommun	Hässleholm
Objektnummer	1117902
Natura 2000	Delar av området är anmält som Natura 2000 område till Regeringen år 2015
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Del av Brantaberg 2:1, Vanneberga 3:3, 4:51, 72:1 och 10:103,
Markägare	Enskilda
Läge	Cirka 11,5 km östsydöst om Hässleholm
Kartblad	Topografiska kartan: 3D SO Krisitanstad
Koordinater	X 430800, Y 6216300 (SWEREF 99TM)
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment och horstområde
Vegetationszon	Nemorala zonen (södra lövskogsregionen)
Inskrivna nyttjanderätter	Finns i akten
Gemensamhetsanläggningar	Finns i akten
Areal	Cirka 37,9 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets ädellövskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor, ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Bevara och restaurera en fullgod livsmiljö för bechsteins fladdermus,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Röja bort uppväxande granar,
- Bevara och utveckla området lövsumpskog,
- Hålla delar av området öppet genom bete,
- Bevara och utveckla en trädklädd betesmark,
- Utveckla ett buskskikt med främst blommande buskar,
- Bevara och utveckla brynmiljöerna mot de öppna markerna,

- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Inplantera för området lämpliga hotade eller sällsynta arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom ex. hålla leder öppna,

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, muddra, rensa, dika, fylla ut, eller annan markberedning,
2. uppföra ny byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning,
3. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,
4. plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
5. åstadkomma körskador i ädellöv- eller lövsumpskogsbestånd
6. utföra rensningar i vattendragen,
7. stödutfodra jaktbart vilt,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. genomförande av försiktig naturvårdsinriktad röjning och gallring, där alla lövträdsstammar ligger kvar i naturreservatet, enligt bilaga 2,
3. skötsel av betesmark, omfattandes avverkning, röjning, betning, enligt bilaga 2,
4. skötsel av större glänta, omfattandes röjning av sly, enligt bilaga 2,
5. borttagande av främmande och eller invasiva arter,
6. förvaltarens inplantering av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i reservatet,
7. utförande av åtgärder för habitatlistade, rödlistade eller sällsynta arter,
8. uppsättning av holkar för fladdermöss eller fågel,
9. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
10. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. medföra hund eller annat sällskapsdjur som ej hålls i fysiskt koppel,
3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar,
4. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra död ved,

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens skriftliga tillstånd att

5. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fållor inte används.

Slutligen är det förbjudet att utan förvaltarens skriftliga tillstånd att

6. sätta upp tavla, skylt, snitsel, affisch eller därmed jämförlig anordning,
7. utplacera främmande föremål.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-10.

- A1 gäller ej förvaltarens upptag av träd ur vattendrag, där trädets dämning negativt påverkar mark utanför naturreservatet.
- A1 och A3 gäller ej markägarens rätt att underhålla och ta väg, bl.a. för uttransport av virke, enligt bilaga 3.
- A2 gäller ej tillfälliga mobila jakttorn som sätts upp inför jaktsäsong och som tas ned efter avslutad jaktsäsong,
- A2 gäller ej fastighetsägarens möjlighet att uppföra byggnad som krävs för djurhållningen på fastigheten Vanneberga 4:51. Detta undantag undanröjer inte fastighetsägarens skyldighet att ansöka om dispens från Natura 2000 bestämmelserna och andra nödvändiga myndighetstillstånd som erfordras för byggnationen. Naturreservatsförvaltaren ska kontaktas i god tid innan byggnationen påbörjas.
- A3 gäller ej avverkning av träd och buskar av igenväxningskaraktär på betesmark efter förvaltarens godkännande,
- A5 utgör ej hinder för jakträttsinnehavaren att hämta fällda älgar eller vildsvin i samband med jakt, körskador ska minimeras och återställas så långt möjligt,
- C1 gäller ej slitage som uppkommit av hästhovar i samband med träning inom fastigheten Vanneberga 4:51,
- C2 gäller ej hund som nyttjas för invallning av får inom fastigheten Vanneberga 4:51,
- C2 och C6 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.
- C3 gäller ej för insamling av enstaka beläggsexemplar under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna eller att arten är klassad som rödlistad samt att inrapportering sker av fyndet till Artportalen.
- C7 gäller ej pågående hästverksamhet inom fastigheten Vanneberga 4:51 med träning och utplacering av koner och /eller naturliga hinder i form av stocka eller rishinder.

Vidare gäller följande undantag från föreskrifterna

- normalt underhåll av befintliga vägar eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med vägar, leder, rastplatser etc).
- drift, underhåll och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut befintliga nyttjanderätter, vägar, dikningsföretag, ledningar och anläggningar, tillhörande staten,

kommunen, el-, energi- och teledistributör. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets förvaltare informeras om åtgärden. Vid akuta underhållsåtgärder kan förvaltaren informeras i efterhand, dock senast inom tre arbetsdagar från det att arbetet har inletts.

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelserna, gäller parallellt med reservatsföreskrifterna och skötselplanen,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Brantaberg-Oreberget ligger i Hässleholms kommun, strax syd-väst om Vinslöv. Närområdet karaktäriseras av den norra sluttningen av Nävlingeåsen med Kristianstadsslätten liggande nedanför. Naturreservatsområdet består främst av ädellövskog med del av angränsande betesmarker, för att säkerställa brynen.

Berggrunden består av granit, medan Kristianstadsslättens kalkstensberggrund inte ligger långt bort, vilket avspeglar sig på floran i området. Jordarten utgörs i

huvudsak av sandig morän med inslag av uppstickande urberg. Ett mindre område består av kärrtorv.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

I dag är i princip hela området skogsklätt och det har det varit sedan åtminstone början av 1900-talet. Det har inte gått att få tag på äldre kartor över området och området har på den häradsekonomiska kartan från 1926-34 placerats mitt i ett hörn av fyra olika kartor. Området har en lång trädkontinuitet. Det som idag betecknas som "naturskog" har en historik som trädklädd ängsmark. I områdets närhet finns flera områden med fossil åkermark, från bronsåldern-nyare tid och inom området finns en kallmurad offerkälla, Orekillan.

Biologiska bevarandevärden

Oreberget omfattar cirka 31,9 hektar, varav cirka 18,5 hektar är skog. Skogen är i dagsläget fördelad på cirka 1,8 hektar naturskogsliknande ädellövskog och 1,7 hektar lövsumpskog. Vidare finns cirka 9,6 hektar betesmark. Områdets äldre ädellövskog utgör en viktig livsmiljö för bl.a. bechsteins fladdermus (akut hotad och omfattas av artskyddsförordningen). Bechsteins fladdermus är enbart är känd från ett mycket begränsat antal lokaler i Sverige, främst på Nävlingeåsen. En mindre nyckelbiotop i området som utgör fladdermusens kärnområde, utgör en av de bättre "naturskogsmiljöerna" i Skåne. Den innehåller rikligt med grov död ved, luckor och en variation i trädslag och ålder på träd. Ädellövskogen runt nyckelbiotopen utgörs främst av bok, med inslag av ek och fågelbär. I dessa skogspartier är mängden död mycket begränsad. Fältskiktet är rikt, med arter som blåsippa, springkorn, blåhallon, löktrav, Sankt Pers nycklar, långsvingel, lungört, lundbräken, gulsippa. Två mindre bäckar rinner nedför slänten och dessa utgör viktiga jaktmiljöer för fladdermöss. Dessa bäckar sammanflyter med en något större bäck i dalgången. Längs med bäckarna växer främst klibbal och glasbjörk samt ask. Fältskiktet innehåller bl.a. gullpudra, bäckbräsa och desmeknopp. Betesmarkerna erbjuder fina jaktmarker för fladdermöss. I den västra betesmarken finns flera grova utmarksbogar. Här förekommer även häckande skogsduva. En mindre del av betesmarken i öster ingår i naturreservatet eftersom brynsmiljöer utgör viktiga födosökmiljöer för bl.a. bechsteins fladdermus.

Friluftsvärden

Området används frekvent av friluftslivet, en stig går igenom området. Vidare har det anlagts en gångbro över bäcken.

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald,

vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen eller kommunen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna naturreservatet har mycket höga naturvärden och har potential att få ännu högre. Det föreslagna naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende internationell, nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Natura 2000 SCI område:** Delar av området utgörs av ett föreslaget Natura 2000 SCI område, Brantaberg-Oreberget SE0420335.

- **Skogsstrategin:** Hela området ingår i en värdetrakt i skogsstrategin, Nävlingeåsens nordsluttning.
- **Skogligt biotopskydd:** Ett mindre område av den större nyckelbiotopen nedan, utgör ett biotopskyddsområde, där Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet.
- **Nyckelbiotop:** Skogsstyrelsen har i området utpekat två nyckelbiotoper, en på cirka 1,8 hektar lövskogslund (som innehåller rikligt med grova träd, spärrgreniga grova träd, rörligt markvatten, ansluter till bäck, värdefull lägre fauna) och en på 0,2 hektar ädellövträd (rikligt med grova träd, värdefull lägre fauna).
- **Naturvärden:** Skogsstyrelsen har utpekat 2 mindre områden med naturvärden inom området, dels en brant på 0,7 hektar dels bokskog 0,3 hektar.
- **Fladdermöss:** Bechsteins fladdermus (bilaga IV art i art- och habitatdirektivet, för vilken områden och strikt skydd ska tillämpas), är funnen i området. I den närbelägna Ignaberga grottan övervintrar en rad olika sällsynta fladdermusarter, däribland Barbastell, Brandts fladdermus, Mustaschfladdermus och Fransfladdermus (samtliga Bilaga IV art i art- och habitatdirektivet). Troligen finns flera av dessa arter även i Oreberget.
- **Rödlistade arter:** I området finns bl.a. Bechsteins fladdermus CR (akut hotad) och Spillkråka NT (nära hotad).
- **Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:** röd glada, *Milvus milvus* (A074) potentiellt häckande.
- **Fornlämningar:** Orekillan, som är en offerkälla från medeltid-nyare tid. Källan har kallmurade väggar och är cirka 1,2 meter x 0,9 meter.
- **Tillgänglighet:** Området ligger strax söder om Vinslöv och är genom ett bättre stigsystem mycket lättillgängligt.

Området är pga befintliga naturvärden och framtida kommande naturvärden, sin lokalisering ett betydelsefullt område för att kunna bevara hotade arter och bidra till att uppnå miljömålen levande skogar och ett rikt växt och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, bevara, restaurera och utveckla värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt restaurera och utveckla livsmiljöer för skyddsvärda arter bör området avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 5) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan. Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

C-föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har aktualiserats i samband med att avverkningsanmälningar inom fastigheterna del av Vanneberga 72:1 och Vanneberga 3:3 Kristianstads kommun har inkommit till Skogsstyrelsen år 2016.

Intrångsersättning har utbetalts till fastighetsägarna av Vanneberga 72:1 år 2017 och till fastighetsägarna av Brantaberg 2:1 och Vanneberga 3:3 samt Vanneberga 4:51 år 2018 samt till fastighetsägarna av Vanneberga 10:103 år 2019.

Ärendet har remitterats och delgivits genom kungörelse. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden finns i bilaga 5.

Länsstyrelsen har lämnat förhandlingsuppdrag till Söllscher Lantmäterikonsult AB gällande förhandling med företrädare för vägsamfällighet gällande rätt för förvaltare och besökare att nyttja befintlig väg och parkeringsplats till naturreservatet. Frågan om parkeringsplats och förvaltarens åtkomst till området är löst. Förhandling pågår gällande allmänhetens rätt att ta väg till naturreservatet.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen finns bilagt till detta beslut, se bilaga 4.

Förvaltning

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning enligt 27§ förordningen om områdesskydd. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 7. Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, enhetschef enheten för samhällsplanering Kajsa Palo, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägars och annan sakägars skyldighet att tåla visst intrång
3. Karta med markerade undantag från föreskrifter
4. Skötselplan
5. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

Kontaktperson

Miljöavdelningen

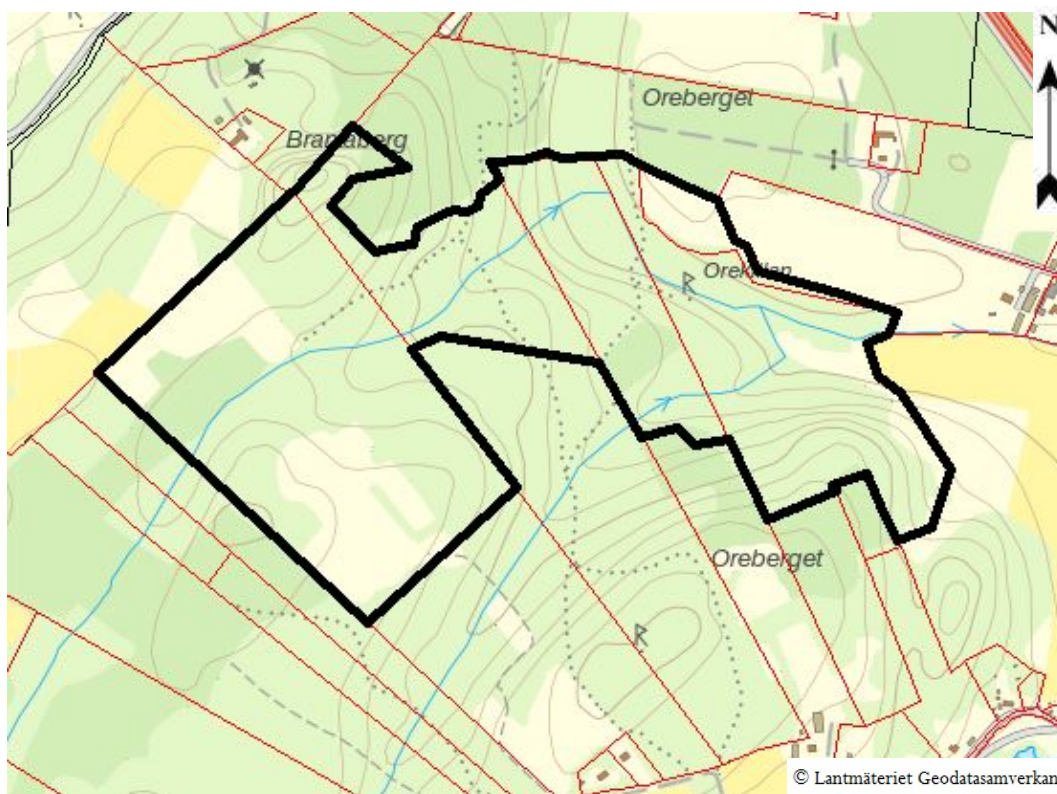
Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 9 maj 2019 om bildande av naturreservatet Brantaberg-Oreberget i Hässleholms kommun.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan. Skala 1:10 000.

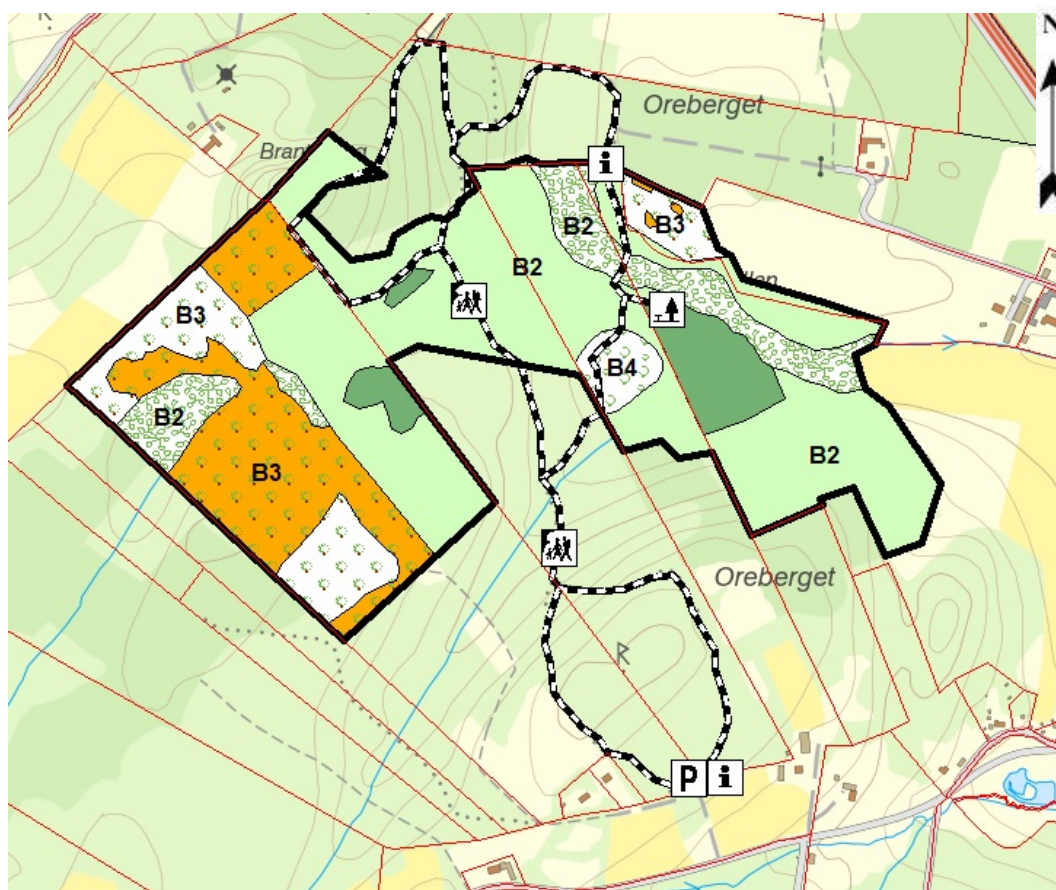
Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala cirka 1:100 000

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Tillhör beslut den 9 maj 2019 om bildande av naturreservatet Brantaberg-Oreberget i Hässleholms kommun.

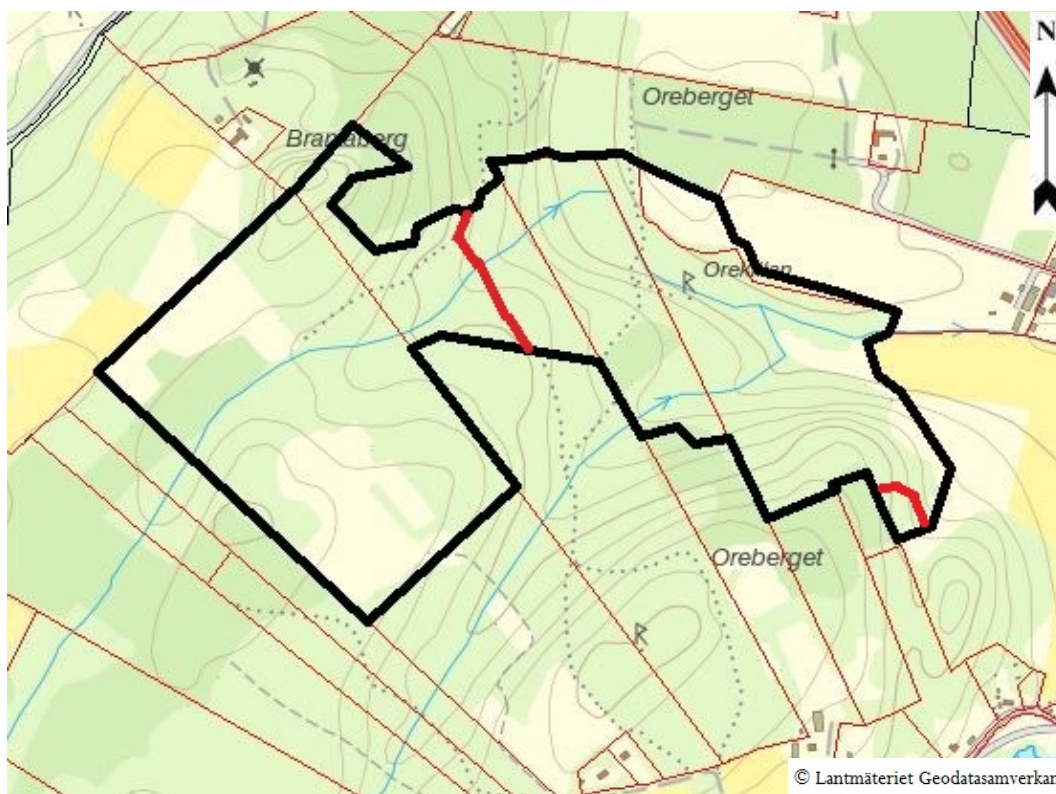
Område B2 gäller föreskrift B2 osv. Föreskrifterna B5-B8 och B10 gäller hela naturreservatet. B9 gäller markerade anläggningar.

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 3. Karta med markerade områden gällande undantag från föreskrifter

Tillhör beslut den 9 maj 2019 om bildande av naturreservatet Brantaberg-Oreberget i Hässleholms kommun.

Rödmarkerat streck gäller ej A1 och A3, markägarens rätt att underhålla och ta väg, bl.a. för uttransport av virke från fastighetsdelen söder om naturreservatet.

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Skötselplan

Tillhör beslut den 9 maj 2019 om bildande av naturreservatet Brantaberg-Oreberget i Hässleholms kommun.

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. SYFTET MED NATURRESERVATET	3
2. ALLMÄN BESKRIVNING OCH BEVARANDEVÄRDEN	4
2.1.1 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria.....	4
2.1.2 Vad kan påverka området negativt?.....	6
3 ÖVERSIKT AV MÅL, SKÖTSELÅTGÄRDER OCH PLANERAD MARKANVÄNDNING	6
3.1 Bevarandemål	6
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	6
3.3 Specifika åtgärder	6
3.3.1 Åtgärder för bechsterins fladdermus.....	6
3.4 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd	7
4 SPECIFIKA MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDENA	7
4.1 Skötselområde Naturskogsliknande ädellövskog cirka 2,5 hektar	7
4.1.1 Beskrivning	7
4.1.2 Bevarandemål	8
4.1.3 Restaureringsåtgärder	8
4.1.4 Skötselåtgärder	8
4.2 Skötselområde Ädellövskog – Restaurering som ska övergå till naturskogsliknande ädellövskog,	8
cirka 19,1 hektar	8
4.2.1 Beskrivning	8
4.2.2 Bevarandemål	9
4.2.3 Restaureringsåtgärder	9
4.3 Skötselområde Glänta, 0,9 hektar.....	10
4.3.1 Beskrivning	10
4.3.2 Bevarandemål	10
4.3.3 Restaureringsåtgärder	10
4.3.4 Skötselåtgärder	10
4.4 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 4,1 hektar.....	11
4.4.1 Beskrivning	11
4.4.2 Bevarandemål	11
4.4.3 Skötselåtgärder	11
4.5 Skötselområde Trädklädd betesmark, cirka 11,3 hektar varav cirka 7 hektar restaureringsmark.....	12
4.5.1 Beskrivning	12
4.5.2 Bevarandemål	13
4.5.3 Restaureringsåtgärder	13
4.5.4 Skötselåtgärder	14
5 FRILUFTSLIV	14
5.1 Tillgänglighet, parkering, leder och informationsskylt	14
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns	15
6 JAKT OCH FISKE.....	15
7 TILLSYN	15

8 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	15
8.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder.....	15
8.2 Revidering av skötselplanen	15
9 KOSTNADER OCH FINANSIERING	15
9.1 Ekonomisk utredning.....	15
9.2 Finansiering av förvaltningen	15
10 KOSTNADSANSVAR OCH PRIORITERINGAR.....	16
11 RÖDLISTADE ARTER ENLIGT ARTDATABANKEN 2015.....	18
12 KÄLLOR.....	18
12.1 Kartor.....	18
12.2 Litteratur	18

BILAGOR

A. Skötselområden

B Mål och anläggningar

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl. a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets ädellövskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor, ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Bevara och restaurera en fullgod livsmiljö för bechsteins fladdermus,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Röja bort uppväxande granar,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskog,
- Hålla delar av området öppet genom bete,
- Bevara och utveckla en trädklädd betesmark,
- Utveckla ett buskskikt med främst blommande buskar,
- Bevara och utveckla brynmiljöerna mot de öppna markerna,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Inplantera för området lämpliga hotade eller sällsynta arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom ex. hålla leder öppna,

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

2. Allmän beskrivning och bevarandevärden

Allmän beskrivning och bevarandevärden återfinns i själva beslutet om bildande av naturreservatet.

2.1.1 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Det har tyvärr inte gått att få tag på bra äldre kartor över området och området har på den häradsekonomiska kartan från 1926-34 placerats mitt i ett hörn av fyra olika kartor. Området har en lång trädkontinuitet. Det som idag betecknas som "naturskog" har en historik som trädklädd ängsmark. I områdets närhet finns flera områden med fossil åkermark, från bronsåldern-nyare tid och inom området finns en kallmurad offerkälla, Orekillan.

Flygbilden från år 1947 visar att stora delar av området var bevuxet med ädelöfskog. Dagens alkärr nyttjades både som åker och som betesmark (vilket var väldigt vanligt på denna tiden). Dagens glänta nyttjades troligen som betesmark. De områden som idag utgörs av nyckelbiotop var redan då bevuxna med gammal skog. Notera att delar av Brantaberg var bevuxen med barrskog.

Ortofoto från år 2014. Skogen har brett ut sig i området och träden har blivit mer likåldiga.

2.1.2 Vad kan påverka området negativt?

- Avverkningar och röjningar.
- Fällning av träd som hyser sällsynta eller rödlistade arter.
- Låg tillgång på högstubbar. Avsaknad av hålträd. Bortförande av död ved.
- Avverkning eller röjning i bryn.
- Igenväxning av betesmark.
- Rensning av vattendrag.
- Avvattning av lövsumpskogen.

3 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

3.1 Bevarandemål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

Bevarandemålen är angivna för respektive skötselområde nedan:

Naturvärdena utgör grunden för skötseln av naturreservatet. För att bibehålla och återfå naturvärden behöver restaureringsåtgärder ske inom naturreservatet. Detta gäller främst ädellövskogen som är i behov av ökad mängd hålträd och död ved. Vidare behöver restaureringen av naturbetesmarkerna fortsätta.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

- Tillskapa mer död ved, röja fram ersättningsträd.
- Röjning av glänta.
- Bete av betesmark.

3.3 Specifika åtgärder

Nedan nämns specifika åtgärder för några arter som finns inom området. Förvaltaren har möjlighet att inom naturreservatet inplantera av länsstyrelsen ansedda lämpliga arter och utföra specifika åtgärder även för dessa arter.

3.3.1 Åtgärder för bechsteins fladdermus

Bechsteins fladdermus är i stort behov av hålträd för överdagning och yngling. Hålträd bör därför tillskapas. Under en övergångsperiod innan det finns tillräckligt med hålträd bör holkar lämpade för bechstein sättas upp.

3.4 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd

För närvarande finns ett antal olika stöd att söka för betesdjursverksamheten, däribland det sk. gårdsstödet och miljöstödet. Inom naturreservatet ska naturvårdsåtgärder prioriteras framför möjligheten att inhämta dessa stöd. Exempel på naturvårdsåtgärder som tas upp i skötselplanen och som möjligen inte kommer vara stödberättigande efter nuvarande stödperiodsutgång år 2020 är betesfredade områden. Detta medför att områden som är tveksamma att platsa i stöden inte ska omfattas av ansökan. Detta för att utesluta eventuell risk för brukaren att bli återbetalningsskyldig.

4 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena

Naturreservatet har delats in i fem olika skötselområden.

4.1 Skötselområde Naturskogsliknande ädellövskog, cirka 2,5 hektar

4.1.1 Beskrivning:

Området utgörs av naturskogsliknande ädellövskog och är ett kärnområde för bechsteins fladdermus (CR, akut hotad). Åldern på träden uppgår till cirka 140 år. Området utgör en av de bättre "naturskogsmiljöerna" i Skåne, även om historiken är ängsmark. Den innehåller rikligt med grov död ved, luckor och en variation i trädslag och ålder på träd. Fältskiktet är rikt, med arter som blåsippa, springkorn, blåhallon, löktrav, Sankt Pers nycklar, långsvingel, lungört, lundbräken, gulsippa. Området utgör målbilden för restaureringen av övrig ädellövskog.

Luckor med solbelyst död ved är mycket viktigt

Ett mindre vattendrag rinner i anslutning till området vilket bidrar till en rikare kryptogamflora och mollusker

Död ek som minner om det tidigare öppna landskapet

4.1.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad ädellövskog bestående av främst av bok och ek med inslag av andra lövträd, i synnerhet fågelbär, lönn och hassel.
- Fullgod livsmiljö för bechsteins fladdermöss.
- Antalet grova träd bör vara cirka 20 per hektar.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha. Tillförseln av död ved bör ligga kring 1-2 kbm/ha och år.
- Rikligt med luckor.
- Gran och lärk ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.

Bevarandemålet är uppnått.

4.1.3 Skötselåtgärder:

- Något skötselbehov föreligger för närvarande inte.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske.

4.2 Skötselområde Ädellövskog –restaurering (som ska övergå till naturskogsliknande ädellövskog), cirka 19,1 hektar.

4.2.1 Beskrivning:

Äldre tämligen likåldrig ädellövskog som domineras av bok, med en ålder mellan 80 till 120 år, med inslag av ek och fågelbär. Tillväxten ligger kring 7 m³sk/ha och år. Norr om bäcken i dalen dominerar ek med underväxt av bok. Föryngring av ek finns ej och föryngring av bok är mycket begränsad. I området finns två mindre bäckar som utgör viktiga födosöksleder för fladdermöss. I en nyckelbiotop och två naturvärden finns äldre skog och grövre död ved. I övrigt är mängden död ved mycket sparsam. I området går en större stig, vilken ska hållas öppen och så kallade farliga träd längs med stigen får plockas ner.

Ädellövskog i övre sluttningen ned mot lövsumpskogen

Merparten av ädellövskogen domineras av bok med visst inslag av ek och fågelbär

Älder träd förekommer också i skötselområdet

Del av Brantaberg, som gör skäl för sitt namn

4.2.2 Bevarandemål

Samma som för naturskogsliknade ädellövskog

4.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Återkommande röjningar, gallringar och avverkningar i syfte att uppnå bevarandemålet. Vid åtgärder ska andra trädslag prioriteras framför bok.
- Luckor bör skapas som är så pass stora att förnygring av ek, fågelbär, lönn och hassel kan ske. Forskning visar på att om 25% av träden och undervegetationen tas bort förnygrar eken sig med gott resultat. Troligen behöver stödsådd alternativt plantering ske av ek, fågelbär och hassel. Lokala plantmaterial ska eftersträvas. Dessa sådder/planteringar kräver troligen inhängning mot viltbete.
- Nyskapa cirka 1-2 kbm död och döende ved /ha och år, vilket motsvarar cirka 1 träd/ha. Nyskapandet ska främst ske genom ringbarkning.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske.

När restaureringen är genomförd övergår området till skötselområdet naturskogsliknande ädellövskog.

4.3 Skötselområde Glänta, cirka 0,9 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Mindre område som fram till för något år sedan har utgjorts av en granplantering. Gläntan är omgärdad av ädellövskog. Området har inte återplanterats. Sly är på gång att växa upp. Området ligger intill det naturskogsliknande partiet och torde utgöra ett viktigt födosöksområde för fladdermöss.

4.3.2 Bevarandemål

- Öppen glänta bevuxen med blommande buskar, som hagtorn och fläder samt 2-3 sälgar (av hon kön). Buskarnas täckningsgrad bör ligga kring 30-50% av ytan. Buskarna får ej tillåtas överskrida 5 meters höjd, då upphör området att vara glänta. Sälgarna ska tillåtas bli träd.
- Lämpligt födosöksområde för Bechsteins fladdermus.

Brynet sett från sydväst

Brynet sett från nordöst

4.3.3 Restaureringsåtgärder:

- Rökning av uppkommande gran, björk, bok, ek mfl icke blommande trädslag. Avverkningsresterna kan ligga kvar alternativt utläggas i skötselområde ädellövskog restaurering.
- Plantering av hagtorn, hassel och tre sälgar (av honkön).
- Bränning av gräs får ske om det bedöms nödvändigt för etablering av buskar och träd.

4.3.4 Skötselåtgärder:

- Återkommande rökningar vart 5:e-10 år för uppfyllande av bevarandemålet.
- Avverkningsresterna kan ligga kvar alternativt utläggas i skötselområde ädellövskog restaurering.

4.4 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 4,1 hektar

4.4.1 Beskrivning:

Ett tidigare öppet område som fram till 1950-talet brukades som åker och för bete. I gränserna mellan de tidigare skiftena står äldre träd, främst al och ek. Bäckens är inte rätad och omfattas inte av något dikningsföretag. Längs med bäcken växer främst klipbal och glasbjörk samt ask. Fältskiktet innehåller bl.a. gullpudra, bäckbrämma och desmeknopp.

Lövsumpskog på tidigare ängsmarkuppströms bron

Lövsumpskog nedströms bron, här är marken fuktigare och igenväxningen därmed gått långsammare

Lövsumpskog vid den västra betesmarken

4.4.2 Bevarandemål:

- Lövsumpskog som är rik på död och döende ved.

4.4.3 Skötselåtgärder:

- I princip friutveckling, med undantag av avverkning, röjning, ringbarkning av eventuella granar och andra främmande trädslag.

4.5 Skötselområde Trädklädd betesmark, cirka 11,3 hektar varav cirka 7 hektar restaureringsmark

4.5.1 Beskrivning:

Två betesmarksområden ingår. Ett större område i väster och ett mindre område i öster. Båda områdena betas med nöt, markägaren har planer på att låta betesmarken i öster betas med får. Båda områdena har ett svagt betestäck, vilket medfört att igenväxning med björk och framförallt björnbär sker. Samtidigt som björnbär bör tryckas tillbaka bör bestånd bevaras då de är viktig födosöskälla för många fjärilar. Brynen är mycket viktiga födosöksområden för Bechsteins fladdermus. I den västra betesmarken finns flera grova utmarksträd av bok och ek. Skogsduva häckar troligen inom detta område. Ute i den västra betesmarken står ett antal solitära träd, främst ek, bok och hassel som är viktiga att bevara. Vidare är blommande buskar som hagtorn, slån och rosor är viktiga att bevara och utveckla, då de ger upphov till nektar och pollen för många vedlevande skalbaggar och fjärilar, som i sin tur kan bli föda åt fladdermössen. I båda områdena finns stengårdsgårdar som Bechsteins fladdermus använder för överdagning. Floran utgörs bl.a. av fårsvingel, med inslag av vitsippor, mandelblom, grönvit nattviol. Fågellivet utgörs bl.a. av stare (VU), gulsparr (VU), gröngöling (NT) och svart-vit flugsnappare.

Betesmarken i den östra delen av naturreservatet

Norra delen av den västra betesmarken

Grov ek i den västra betesmarken

4.5.2 Bevarandemål

- Vällävdade betesmarker med gamla solitära träd av främst bok och ek och efterträdare till dessa med inslag av hassel, apel, sälg, fågelbär, hägg, slån, hagtorn och rosor. Täckningsgraden av träd och buskar bör ej överstiga 20%.
- I området bör det finnas ett 10-tal grova utmarksbogar och ersättningsträd för dessa.
- Yngre utmarksbogar, som ska utgöra ersättningsträd, bör topphuggas.
- Bryn ska hållas fullskiktade.
- Området ska hållas fritt från gran.
- Området ska hävdas så att förna ansamlingen kan anses vara ringa.
- Fortsatt betesdrift. Vegetationen ska generellt sett domineras av lågvuxna, hävdgynnade arter, naturbetesmarksarter som bl.a. stagg med inslag av slåttergubbe, mindre blålocka, med en variation av hävden i tid och rum. De hävdgynnade arterna ska ges möjlighet att blomma och sprida frön.
- Täckningsgraden av björnbär bör ligga kring 2-3% av ytan, motsvarande cirka 0,2-0,3 hektar. Björnbärsbuskagen ska vara utspridda och inte bestå av stora sjok.
- Stare, gulspurv och bör häcka årligen i området.
- Intakt bryn främst bestående av blommande buskar och hassel.

Bevarademålet är inte uppnått pga igenväxningen, främst med björnbär.

4.5.3 Restaureringsåtgärder

I synnerhet det västra området är i behov av restaurering för att återfå hagmarkskaraktären. Här kommer en hel del björk av igenväxningskaraktär att behövas plockas ut. Vidare finns stora sjok med björnbär som behöver tryckas tillbaka.

- Avverkning av främst björk så att bevarademålet kan uppnås. Avverkning och uttransport/uppeldning ska ske under månaderna september-mars. (virket tillfaller markägaren). Allt avverkat material ska uttransporteras från naturreservatet.
- Røjning och ihopsamling av björnbär som eldas i högar eller körs bort från naturreservatet.
- Stödinplantering/insådd av för biotopen lämpliga arter, bl.a. slåttergubbe.
- Uppsättning av cirka 5 holkar för stare (VU).

Kraftig igenväxning av björnbär förekommer inom delar av den västra betesmarken

Trängda ekar i den västra delen av betesmarken som är i behov av frihuggning.

4.5.4 Skötselåtgärder:

- Fortsatt bete.
- Fortlöpande röjning av igenväxningsvegetation, som får utköras ur naturreservatet.
- Träd som fallit- eller hotar att falla ut i betesmarken får kapas upp och läggas ut i skötselområde ädellövskog restaurering (om förvaltaren utför arbetet) eller tas om hand som bränne om arrendator/markägare utför det, förutsatt att trädets markägare godkänner det. Enstaka grenar som skuggar betesmarken får också tas bort.

5 Friluftsliv

Området nyttjas i stor omfattning av närboenden. Genom området går en större stig.

Bron över bäcken

Bänkar och bord vid Orekillan

5.1 Tillgänglighet, parkering, leder och informationsskylt

Området är lättillgängligt för gående som kommer både från Vinslöv och Vanneberga. Parkeringsplats finns anlagd söder om området och länsstyrelsen har lagt förhandlingsuppdrag att kunna få nyttja denna för allmänhetens åtkomst. Från parkeringsplatsen finns två befintliga stigar som angör området. Informationsskyltar bör sättas upp där större stigar angör området, se bilaga A.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering ska utföras enligt anvisningar från Naturvårdsverket.

6 Jakt och fiske

Naturreservatet medför inga inskränkningar i jakträtten.

7 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

8 Dokumentation och uppföljning

8.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

8.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och skötselåtgärder. De skötselåtgärder som anges i skötselplanen ska ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

9 Kostnader och finansiering

9.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

9.2 Finansiering av förvaltningen

Staten ansvarar för:

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av informationsskyltar, inkl skyltställ, 1 styck,
- tillsyn av naturreservatet,

Förvaltaren ansvarar för:

- genomförande av skötselplanens mål,
- uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder,

- övervakning av florans, faunans och svamparnas utveckling,

Markägaren ansvarar för:

- Bete och betesdjur samt hägnader kring dessa.

Förvaltaren och markägaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter till annan part.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel	Skapa död ved	Snarast	Ädellövskog-restaurering	Förvaltaren	1	Åtgärderna görs motor-manuellt, inga skogsmaskiner
	Röjning/gallring av träd	Löpande	Ädellövskog-restaurering	Förvaltaren	2	Motormanuellt påbörjas först när det börjat bli åldersspridning
	Nedtagning av så kallade farliga träd längs med stigar	Vid behov	Endast vid större stig	Förvaltaren	1	
	Röjning av eventuella granar	Vid behov	Hela området	Markägaren	2	Motormanuellt
	Träd som faller ut i betesmarken får skäras upp och läggas ut i skötselområde ädellövskog restaurering.	Vid behov	Trädklädd betesmark	Förvaltaren	2	Reparation av stängsel, orsakat av fallande träd eller buske, åligger förvaltaren.
	Tillse att ek, fågelbär, lönn etc kan etablera sig	Löpande	Ädellövskog-restaurering	Förvaltaren	2	Inhägning kan behövas

	Betesdrift		Träcklädd betesmark	Markägaren/arrendator	1	
Anläggningar	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Snarast, sedan löpande	Bilaga A	Länsstyrelsen	1	
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan löpande	Hela området	Länsstyrelsen	1	
	Uppsättning och underhåll av minst fem starholkar		Betesmark	Länsstyrelsen	3	
	Leder	Vid behov	Hela området	Länsstyrelsen	3 (vid farliga träd 1)	Länsstyrelsen ansvarar för nedtagning av sk farliga träd
	Bro	Vid behov	Leden över bäcken i lövsumpskogen	Markägaren, ev ny bro länsstyrelsen	3	
	Bänkar och bord	Löpande	Vid Orekillan	Befintliga bänkar och bord, markägaren, ev nya bänkar och bord Länsstyrelsen	2	Länsstyrelsen ansvarar för nedtagning av sk farliga träd vid rastplatsen

11 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2015

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Kategori

Däggdjur:

Bechsteins fladdermus, *Myotis bechsteinii* CR

Fåglar:

Stare, *Sturnus vulgaris* VU

Gulspurv, *Emberiza citrinella* VU

Spillkråka, *Dryocopus martius* NT

Gröngöling, *Picus viridis* NT

Växter:

Desmeknopp, *Adoxa moschatellina* NT

Andra arter av särskilt intresse:

Större brunfladdermus (stor fladdermus), *Nyctalus noctula* LC

Nordfladdermus (nordisk fladdermus), *Eptesicus nilssonii* LC

Dvärgpipistrell (dvärgfladdermus), *Pipistrellus pygmaeus* LC

Brunlångöra (långörad fladdermus), *Plecotus auritus* LC

Skogsduva, *Columba oenas* LC

12 Källor

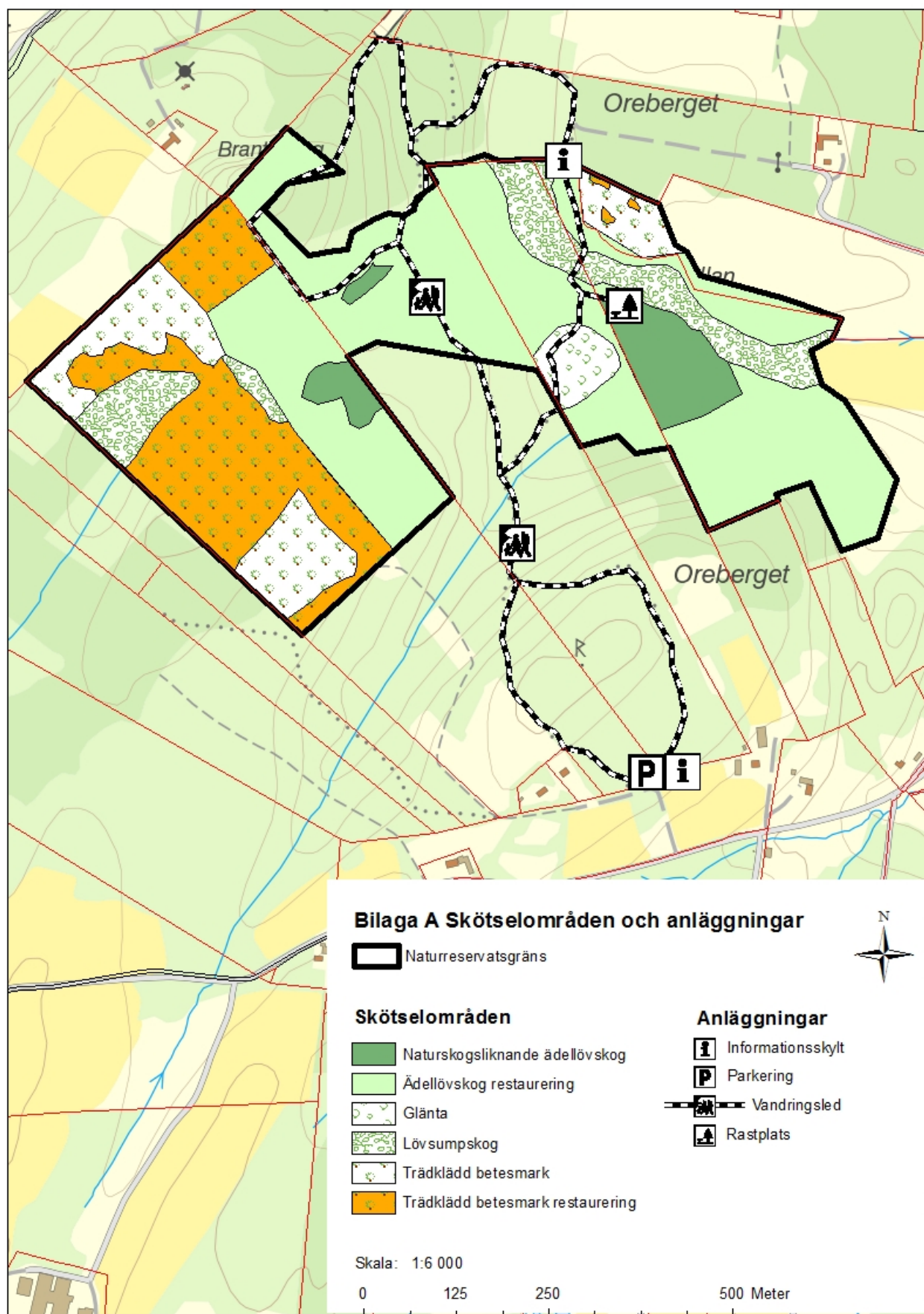
12.1 Kartor

- Häradsekonomiska kartan 1926-34, Vinslöv J112-3-5, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Häradsekonomiska kartan 1926-34, Önnestöv J112-3-61, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Häradsekonomiska kartan 1926-34, Hässleholm J112-3-50, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Flygfoto 1947, Lunds Universitet
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet © Geodatasamverkan

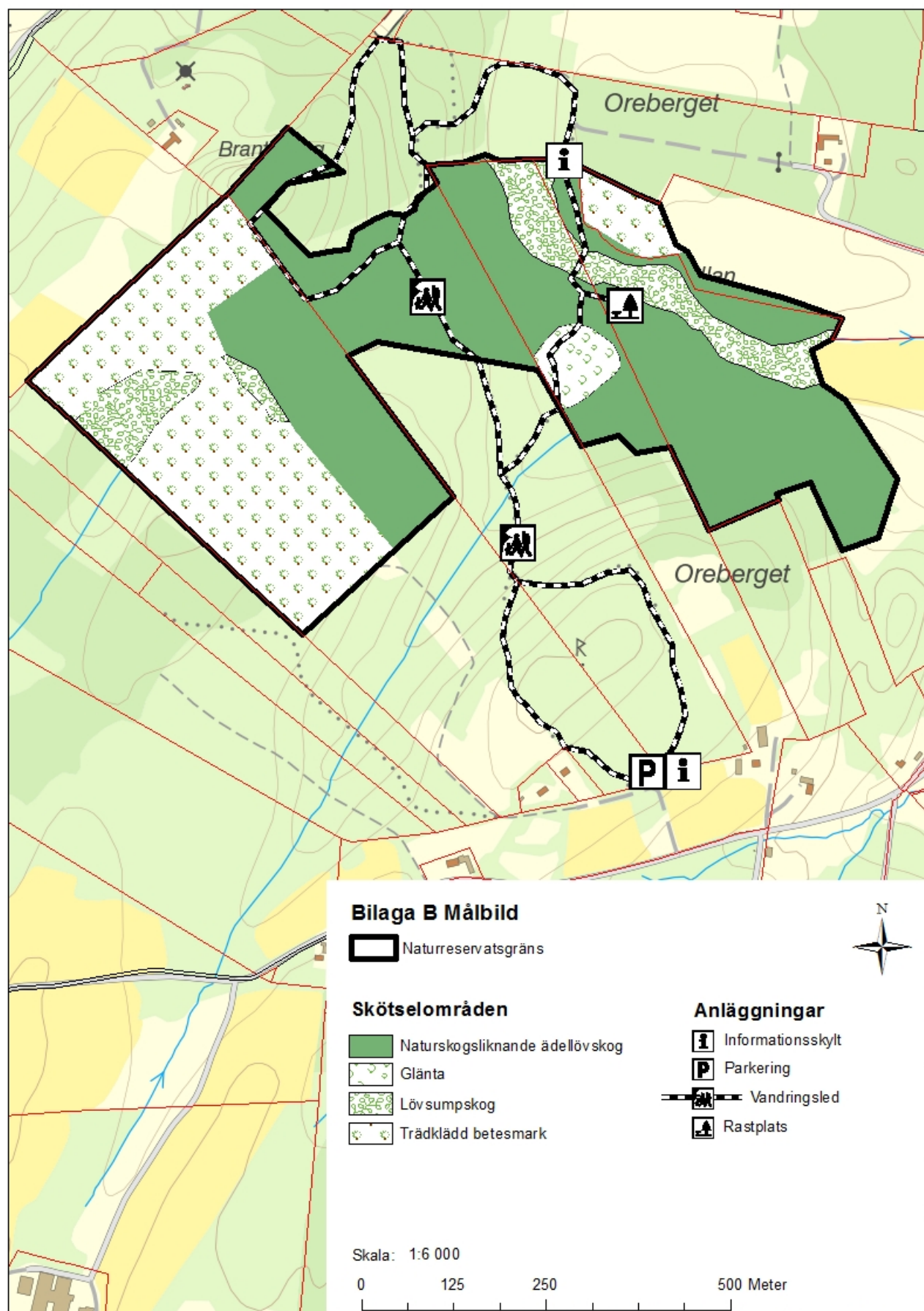
12.2 Litteratur

- Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Länsstyrelsen i Kristianstads län 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Riksantikvarieämbetets fornsök
- Ersättningsutredning, Värderingsbyrå, 2016

Bilaga A. Skötselområden och anläggningar

Bilaga B. Målbild

Naturreservatet Brantaberg-Oreberget i Hässleholms kommun utgör en värdefull del av ädellövsboden på Nävlingesåsen. Här lever den akut hotade fladdermusen bechstein fladdermus. I området finns stigar och bäddar och bänkar vid Orekillan.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Richard Denckert (Vanneberga 4:51): Innan beslut fattas i detta ärende vill vi får tydligare klarställt om bildandet av naturreservatet kommer utgöra något intrång i vår verksamhet och så i fall förutsätter vi att ersättning för detta är reglerat innan beslut fattas. Vi bedriver idag hästverksamhet på denna mark, marken används som betesmark men används även för att rida på samt att vi anordnar kurser och ridläger. För oss utgör det förslagna området en betydande del av vår verksamma mark (22.8%). Enligt föreskrift C1 ligger det förbud mot skada på fast naturföremål eller ytbildning. På denna mark är det även planerat att bedriva fårskötsel. Vi ser då föreskrift C2 som ett hinder då hund kommer användas i denna verksamhet. Innan beslut fattas förutsätter vi även att intrångsersättning för mark, träd på skogs och betesmark är reglerat. Som Ordförande i Orebergs vägsamfällighet vill jag informera om att inga förhandlingar har förts mellan förhandlare och samfälligheten. Eventuellt intrång på samfällighetens vägar förutsätts vara klarställda innan beslut fattas.

Länsstyrelsen: Efter remissen har överenskommelse om intrångsersättning och undantag från föreskrifter träffats med markägaren. Vidare har ett antal undantag från föreskrifter inskrivits. Den främsta anledningen till att Vanneberga 4:51 ingår i naturreservatet är att området utgör ett utmärkt jaktområde för sällsynta fladdermöss. Pågående hästverksamhet, som består av ridning av islandshästar med träningsverksamhet, bedöms inte påverka fladdermössen, varför undantagen kan medges.

Hässleholms kommun, Stadsbyggnadskontoret: Länsstyrelsen har utarbetat förslag till bildande av naturreservatet Brantaberg- Oreberget på del av fastigheterna Brantaberg 2:1, Vanneberga 3:3, 4:51, 72:1 och 10:103 i Hässleholms kommun. Naturreservatet är ca 37,9 hektar, varav ca 1,8 hektar består av naturskogsliknande

ädellövskog, ca 15 hektar ädellövskog (med restaureringsbehov), ca 0,9 hektar glänta, ca 2,6 hektar lövsumpskog samt ca 11,2 hektar trädklädd betesmark (varav ca 7 hektar med restaureringsbehov). Obs, summeringen av delområdena areal stämmer inte med totalarealen!

I området finns ett stigsystem som nyttjas flitigt, speciellt av Vinslövsbor.

Naturreservatsområdet utgör en del av ett större område utpekad med naturvärden – klass 2 i Hässleholms kommuns naturvårdsprogram, klass 2 i kommunens grönplan för Vinslöv samt klass 3 i länsstyrelsens naturvårdsprogram. Området är också utpekad i översiktsplanen för Vinslövs tätort som tätortsnära natur. I översiktsplanen för Hässleholms kommun ingår området i ett större område för friluftsliv. I området ingår mindre områden som av Skogsstyrelsen utpekats som nyckelbiotoper och områden med naturvärden. Ett mindre område med naturskogsliknande ädellövskog är biotopskyddat och intill är ett naturvårdsavtal inrättat. Större delen av betesmarken utgörs av ett ängs- och hagmarksområde, klass 3. En stor del av detta är även utpekad i ängs- och betesmarksinventeringen.

Rödlistade arter som dokumenterats i området är stare, gulspurv, spillkråka, gröngöling och Bechsteins fladdermus. Den senare arten är speciellt intressant då den räknas som Sveriges sällsyntaste däggdjur, tillika Hässleholms kommundäggdjur. Av stort intresse är också att det blivande naturreservatet ligger inte så långt ifrån Tykarpsgrottan mfl grottor där Bechsteins fladdermus övervintrar.

Även om naturreservatet med sina 37,9 hektar är betydligt större än flertalet av de naturreservat som länsstyrelsen inrättat i Hässleholms kommun under senare år, finns det potential att utvidga det skyddade området både norrut och söderut. Då hade den ”midja” som reservatsområdet nu har kunnat undvikas, vilket hade varit positivt ur populationsbevarandeperspektiv. Detta under förutsättning att markägarna är intresserade.

Undertecknad är dock mycket positiv till inrättande av naturreservatet Brantaberg-Oreberget! Jag kan även meddela att de Vinslövsbor jag träffade i området vid besök idag blev mycket glada över beskedet att delar av området skulle bli naturreservat!

Länsstyrelsen: Har korrigerat arealerna. Utformningen av naturreservatet bygger på naturvärdesförekomst och i överenskommelse med markägare.

SGU: Avstår från att yttra sig.

E.ON Elnät Sverige AB: Inom föreslaget naturreservatsområde innehar E.ON områdeskoncession. Om det i framtiden blir aktuellt med nyanslutning inom området, bör det också framgå i reservatföreskrifterna att utökningar av elnätet får tillståndsprövas när begäran av elanslutningar görs, då E.ON har anslutningsplikt till den som begär en elanslutning. Under förutsättning att hänsyn tas till ovanstående synpunkter har vi inget ytterligare att erinra.

Länsstyrelsen: Nyanslutningar till befintligt elnät är en dispenspliktig verksamhet, då nyanslutningen kan innebära grävning, fällning av träd eller annan åtgärd i inom naturreservatet.

Inkomna yttranden efter remisstidens utgång:

Göingebygdens Biologiska Förening: Dessvärre har vår förening missat att yttra sig före önskat sista datum. Trots det önskar vår förening uttrycka sin glädje att detta nya reservat bildas, till glädje för bl a gynnandet av den biologiska mångfalden.

Lunds botaniska förening: Området hyser en fin flora som har goda möjligheter att utvecklas under rätt skötsel. Angående skötselplanen vill vi framföra att bete av nöt och häst torde vara att föredra framför bete av får. Det kan också vara gynnsamt om även någon glänta betas.

Intressanta är planerna på utplantering av Slättergubbe, *Anrica montana*. Det är viktigt att sådana utplanteringar dokumenteras väl.

Desmeknopp, *Adoxa moschatellina*, (NT) omnäns i skötselplanen men förekommer ej i listan på sida 16. Även Lungört, *Pulmonaria obscura*, är påträffad i området.

Länsstyrelsen: Generellt sett är bete av nöt eller häst alltid att föredra framför får om örtfloran ska bestå och utvecklas. Dock ingår enbart en mindre del av den östra hagen i naturreservatet varför det inte går att hålla en egen fälla för nöt eller häst. I detta fallet vill länsstyrelsen åtminstone tillsvidare sköta gläntan motormanuellt. Vid utplantering av arter dokumenteras ursprunget.

Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljödepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **7 juni 2019**.

Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).